

اهمیت نصب و بهره‌برداری از تقویم ایمنی

ویرایش اول، دیماه ۱۳۹۵

تقویم ایمنی نشاندهنده دو عدد در یک تابلوی بزرگ است که در ورودی مجموعه یا سازمان در محلی که قابل رؤیت برای همه کارکنان باشد، نصب می‌شود. ابعاد تابلو بطور نمونه سه در یک و نیم متر می‌باشد. نمایش دو عدد در تابلو ممکن است بصورت کامپیوتری یا الکترونیکی باشد. عدد سمت راست نشاندهنده تعداد روزهای ایمن که حادثه جانی در بر نداشته است و عدد سمت چپ نشاندهنده تعداد روزهای ایمنی است که حادثه از نوع خسارت مالی اتفاق نیفتاده باشد. لازم به توضیح است در ایمنی، بزرگی یا کوچکی حادثه مطرح نمی‌شود و در تقویم لحاظ می‌شود. عملکرد تقویم ایمنی بدین گونه است که به ازای هر ۲۴ ساعت کار ایمن، عدد تقویم ایمنی یک عدد افزایش می‌یابد. اگر به هر دلیلی حادثه‌ای پیش آید، عدد تقویم به صفر بازگردانده می‌شود و دوباره مطابق روال فوق‌الذکر عمل می‌شود. مسئولیت تغییر عدد ایمنی با کمیته ایمنی سازمان مربوطه است.

این نوشتار مبتنی بر سه دهه تجربه نگارنده از تعداد زیادی از کارخانجات کوچک و بزرگ از صنایع کشور ژاپن اعم از کارخانجات خودروسازی نظیر تویوتا، نیسان، هوندا، سوبارو، لگسس، مزدا، سوزوکی و ... و کارخانجات نورد آهن نظیر کاواساکی، میتسوبیچی، ... و کارخانجات صنایع الکترونیک نظیر سونی، هاسگاوا، ناسیونال، ... و کارخانجات وسایل خانگی نظیر کاداکا، هیتاچی، ناسیونال، ... و همچنین کارخانجات ایشیکاوا هوی اینداستری (سازنده بویلر و انواع مبدل‌های نیروگاهی)، فروکاوا و میتسوبیچی (سازنده ژنراتورهای نیروگاهی)، تویو (تولیدکننده ورقهای فلزی رنگی)، فیشر (سازنده شیرهای نفت و گاز)، کیتازاوا (سازنده شیرهای آب و بخار)، روتورینگ (سازنده مدادهای نوکی)، ایسولایت (سازنده آجر نسوز) است. در تمامی این کارخانه‌ها از تقویم ایمنی استفاده می‌شد. مزید اطلاع نه تنها کارخانجات، بلکه نیروگاه‌ها، پالایشگاه‌ها، انبارهای سوخت و ... نیز از این تقویم ایمنی استفاده و به دقت بهره‌برداری می‌کنند. در ادامه، اثرات اجرایی و روانی تقویم ایمنی ذکر می‌شود:

- اطلاع و آگاهی از هر گونه حادثه‌ای که در محل کار پیش آمده باشد، باعث افزایش اطلاعات کارکنان و کنجکاوی آنان می‌شود (تابلوی ایمنی در صنایع یا کارخانجات بزرگ بهترین روش برای اطلاع‌رسانی می‌باشد).
- پیگیری موضوع حادثه از طریق شبکه داخلی سازمان یا از طریق بخش ایمنی که نتیجه حادثه به کجا انجامید.
- اقدام به پیشگیری از تکرار همان نوع حادثه در آینده از طرف کارکنان و مسئولین به دلیل ارتقاء اطلاعات و آگاهی.
- ارتقاء دقت و حساسیت کارکنان به موارد ایمنی جهت جلوگیری و سرافکندگی یا آبروریزی خود.
- ارتقاء همکاری کارکنان در کارها جهت جلوگیری از بروز حادثه.
- افزایش تذکرات ایمنی کارکنان به همدیگر وقتی که دستورالعمل ایمنی توسط همکاری رعایت نشود.
- وقتی اعداد تقویم افزایش پیدا می‌کند ارتقاء روحیه کاری و رعایت دقیق دستورالعمل‌های ایمنی از طرف کارکنان بیشتر می‌شود تا مبادا تقویم به عدد صفر برگردد.
- وقتی اعداد تقویم افزایش می‌یابد مسئولین به تشویق کارکنان ترغیب می‌شوند. این عمل، ارتقاء روحیه مثبت کاری کارکنان و رعایت مقررات ایمنی را باعث خواهد شد. مسئولین ترجیح می‌دهند پرسنل خود را تشویق کنند نه اینکه مجبور به پرداخت خسارات مالی سنگین به بیمه یا خانواده نفر حادثه دیده شوند.
- وقتی اعداد تقویم افزایش می‌یابد، سازمان به شرکتهای بیمه هزینه خسارت کمتری پرداخت می‌کند. این عمل باعث می‌شود، شرکتهای بیمه نیز خسارتهای سنگین نپردازند و تشویق‌هایی از قبیل کاهش نرخ بیمه سالیانه، یا خدمات بالاتری را ارائه دهند. نتیجه این عمل نیز افزایش روحیه کاری مسئولین و کارکنان خواهد بود.
- تقویم ایمنی کمک می‌کند که از تکرار حادثه جلوگیری بعمل آمده و افسردگیهای ناشی از حادثه و عواقب آن به حداقل برسد.
- تقویم ایمنی کمک می‌کند از خسارتهای وارده به دستگاه‌ها و کاهش یا از بین رفتن تولید جلوگیری کند. عواقب این فرآیند ایجاد محیط کار سالم و ایمن برای افراد و جامعه می‌باشد.

محمد رضا انصاری